

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

Буряк В.П., Гужов О.О., Лук`яненко О.Ю.,
Тимощик Ю.В., Панасенко О.І., Щапоренко Л.В.,
Вовнянко О.І., Завдун Є.І., Самура Т.О.
Запорізький державний медичний
університет (ЗДМУ)
Національний університет природокористу-
вання і біоресурсів України (НУПБУ)

Інформація про авторів

Буряк Валерій Прокопович, доктор фарм.
н., професор; *Гужов Олександр Олександрович*,
директор медичного коледжу ЗДМУ; *Лук`яненко
Олена Юрївна*, заступник директора медично-
го коледжу з методичної роботи ЗДМУ; *Тим-
ощик Юлія Василівна*, канд. фарм. наук, асис-
тент кафедри фармакології і токсикології
НУПБУ; *Щапоренко Лариса Володимирівна*, ви-
кладач медичного коледжу ЗДМУ; *Самура Те-
тяна Олександрівна*, канд. мед. наук, асистент
кафедри клінічної фармакології ЗДМУ; *Вовнян-
ко Оксана Ігорівна*, викладач медичного коледжу
ЗДМУ; *Завдун Євгеній Іванович*, викладач медич-
ного коледжу ЗДМУ.

Анотація У теперішній час викладачі за-
гальної та неорганічної хімії мають можливість
використовувати у своїй педагогічній практиці
інформаційні технології, які дозволяють виклада-
ти теоретичний матеріал і хімічний експеримент
на новому рівні, перейти від виключно якісного
оцінювання спостережуваних явищ до аналізу їх
кількісних характеристик, на новому рівні вивчати
явища та його властивості речовин. Інтерпрета-
ція результатів кількісних експериментів виконує
важливу роль у розвитку аналізу одержаної інфор-
мації, дозволяє навчити студентів порівнювати та
узагальнювати закономірності, самостійно форму-
лювати проблему, висувати та експериментально
перевіряти гіпотезу, формулювати висновки; до-
зволяє навчати методам пізнання. Зазначений
підхід визначається цільовими вимогами Держав-
ного освітнього стандарту України.

Постановка проблеми Необхідність під-
вищення пізнавальної активності студентів медич-
ного коледжу ЗДМУ, студентів фармацевтичного
та медичного факультетів ЗДМУ, їх навчальній
самостійності усвідомленості одержаних знань з
неорганічної хімії, яка є основною інших хімічних

дисциплін, що викладається у медичному коледжі
та ЗДМУ.

Виклад основного матеріалу Спочатку
був проведений аналіз науково-методичної літе-
ратури за даного дослідження. Наведено досвід
застосування інформаційних технологій як закор-
донної так і української педагогічної школи. Об-
ґрунтована необхідність включення якісних реак-
цій та кількісного експерименту до хімічної освіти
у медичному коледжі та медичному університеті,
проаналізовано їх значення на практичних занят-
тях з хімії у формуванні поняття науковий факт,
у розвитку критичного аналізу інформації, у на-
вчанні методам пізнання, як цільових вимог Дер-
жавного освітнього стандарту України.

Досліджені загально педагогічні можливос-
ті для створення проблемних ситуацій та підходів,
які ми використовуємо в методиці викладання
неорганічної хімії, виявлені можливості створення
проблемних ситуацій із використанням хімічного
експерименту.

Вивчення сучасної наукової літератури, що
присвячені проблемам науково-теоретичного об-
ґрунтування концептуальних положень застосу-
вання комп'ютерних технологій для підвищення
якості знань дозволило виявити причини, які об-
межували застосування інформаційних техноло-
гій при читанні лекцій та в проведенні практичних
занять з неорганічної хімії.

З метою усунення виявлених недоліків, що
зустрічаються при використанні інформаційних
технологій у навчальному процесі для вивчення
неорганічної хімії, співробітниками кафедр інфор-
матики і новітніх технологій, а також токсиколо-
гічної та неорганічної хімії ЗДМУ були розроблені
основні принципи організації тезауруса інтелекту-
альних навчальних програм, а також розроблена
оригінальна алгоритмічна база сценаріїв контр-
ольо та навчання у системі RATOS®.

Навчальний курс з неорганічної хімії у ме-
дичному коледжі складається з 32 лекційних го-
дин, 48 годин практичних занять. При викладанні
неорганічної хімії у ЗДМУ річний курс складаєть-
ся з 40 лекційних годин, 124 годин практичних
занять (44 години самостійна підготовка), 6 на-
вчальних модулів, 2 підсумкових. Об'єктивність
оцінювання знань студентів проводяться за допо-
могою тестування з використанням персональних
комп'ютерів (ПК).

Висновки Визначені можливості створен-
ня проблемних ситуацій із використанням експе-
рименту та комп'ютерного тестування.

На підставі аналізу наукової літератури виявлені проблеми, що виникають при використуванні інформаційних технологій під час проведення практичних занять з неорганічної хімії.

Виявлена ефективність застосування комп'ютерного тестування та програми RATOS®, які обумовлюють об'єктивність оцінюванні знань студентів.

Перелік використаних джерел

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 за № 1392.

2. Оганесян Э.Т., Книжник А.З. Неорганическая химия. Учебник для фарм. уч-щ. – М., Медицина, 1989-382С.

3. Рыжов А.А. Алгоритмическая база сценариев контроля и обучения в системе RATOS® / А.А. Рыжов, А.И. Панасенко, Бурак В.П. та інші // Акт. питання фарм. та мед. науки та практики : Зб. Наук. Статей- Запоріжжя, 2006. – Вип. 15. – Т. 3. – С. 655-665.

4. Рыжов А.А. Основные принципы организации тестирования интеллектуальных навчальных систем / А.А. Рыжов // Акт. питання фарм. та мед. науки і практики: збірник наукових статей – Запоріжжя, 1997, – Вип. 1.-С.304-311.

5. Ram D. Problem – based learning in undergraduate education / D. Ram // T, of chem. Education. – 1999. – val. 76. – N 8 – PP 1122-1126.

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ОДНА З ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ФАРМАЦІЇ

Бур'янова В. В.

Комунальний вищий навчальний заклад
«Житомирський базовий фармацевтичний
коледж ім. Г.С. Протасевича»
Житомирської обласної ради

Інформація про автора Бур'янова Вікторія Вікторівна, викладач фармакології

Анотація З огляду на актуальність означеної проблеми, метою статті є висвітлення особливостей формування професійної культури майбутнього фармацевта в умовах сучасного суспільства.

Постановка проблеми Успіх професійної діяльності представників фармацевтичної галузі

залежить від рівня їх професійної культури. Сьогодні роботодавцю потрібні не просто виконавці з певним набором спеціальних знань, а професіонали, що володіють високою культурою, комунікативністю, умінням керувати собою і колективом.

Виклад основного матеріалу У сфері освіти розрізняють загальнокультурну компетентність і професійну культуру. Загальнокультурна компетенція стосується розвитку культури особистості та суспільства в усіх її аспектах. Вона передбачає вміння аналізувати і оцінювати найважливіші досягнення національної та світової науки й культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства; користуватися рідною та іноземними мовами, застосовувати навички мовлення та норми відповідної мовної культури; спрямовувати самовиховання на єдність індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей; реалізовувати моделі толерантної поведінки в умовах культурних, мовних, релігійних та інших відмінностей між народами і країнами. Тобто, загальнокультурна компетенція формується через знання: це дозволяє розбиратися в ситуаціях, які виходять за межі професійної діяльності. Поняття професійної культури передбачає введення людини у світ цінностей, в якому особистість реалізує себе як фахівець, застосовуючи при цьому особисті і набуті в процесі навчання здібності необхідні саме для цієї сфери діяльності. У короткому енциклопедичному словнику з культури зазначено: «Професійна культура характеризує рівень і якість професійної діяльності, які залежать від соціально-економічного стану суспільства й сумлінності в оволодінні певними знаннями, навичками конкретної професії та їх практичному використанні».

Формуючи професійну культуру майбутнього фахівця фармації, ми виховуємо культурно розвинену особистість, що відповідає загальній формулі «спеціаліст - громадянин – людина», в якій всі складові рівнозначні. У професійній культурі особистості можна виділити комплексну систему елементів, а саме: професійне мислення, професійний інтерес, професійні знання, уміння і навички, професійний досвід, ступінь готовності до конкретного виду діяльності, професійний світогляд, професійна майстерність, адаптованість до професійного середовища, професійна мораль тощо. Професійна культура займає особливе місце у структурі культури фахівця, оскільки в процесі професійної діяльності культура особистості набуває свого всебічного й ефективного втілення.